

دیدگاه دانشجویان کارشناسی کشاورزی دانشگاه شیراز نسبت به تکلیف های درسی گروهی

ناصر زمانی^۱، سمانه ابراهیمی^۲، فریده بهرامی^۳

۱-دانشیار، بخش ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، ایران.
۲-دانش آموخته کارشناسی ارشد، بخش ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز.
۳-دانش آموخته کارشناسی، بخش ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز.

چکیده

ضعف دانش، مهارت و شایستگی های کار گروهی یکی از بازدارنده های اصلی اشتغال پایدار دانش آموختگان کشاورزی در کشور می باشد. یکی از روش های توسعه ی مهارت های کار گروهی در بین دانشجویان، تکلیف های درسی گروهی است. هدف اصلی این تحقیق، ارزیابی نگرش دانشجویان کارشناسی کشاورزی نسبت به تکلیف های درسی گروهی، و بررسی تعیین کننده های نگرش آنها بود. داده های مورد نیاز برای این تحقیق غیرآزمایشی، با استفاده از فن پیمایش و پرسشنامه گردآوری شد. جامعه تحقیق ۱۲۳۵ تن دانشجویان مقطع کارشناسی کشاورزی دانشگاه شیراز بود. حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان (۲۹۷ تن) تعیین شد، و نمونه ها با روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی، ضریب هم بستگی پیرسون، رگرسیون و آزمون t استفاده شد. یافته ها نشان دادند دانشجویان نگرش نسبی مثبتی به تکلیف های درسی گروهی داشتند. متغیرهای برداشت از چالش های تکلیف های گروهی، مهارت های کار گروهی و نمره میانگین دوره توانستند ۳۹ درصد از تغییر نگرش نسبت به تکلیف های درسی گروهی را تبیین کنند.

کلید واژه ها: دانشجوی کارشناسی کشاورزی، مهارت کار گروهی، تکلیف درسی گروهی، آموزش عالی کشاورزی

نویسنده ی مسئول: ناصر زمانی

رایانامه: zamanin58@yahoo.com

دریافت: ۱۳۹۳/۸/۸؛ پذیرش: ۱۳۹۴/۳/۵

مقدمه

ماهیت بین رشته ای کشاورزی و زمینه ی ویژه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی آن ایجاب می کند که دانش آموختگان کشاورزی، دارای قابلیت ها و کیفیت های پویایی باشند تا بتوانند مقتدرانه و داوطلبانه نسبت به موضوع های مرتبط انتقاد، اندیشه و عمل کنند. موسسه های آموزش کشاورزی باید شایستگی هایی را در دانش آموختگان خود بارور کنند تا آنها بتوانند با نبود قطعیت ها، موقعیت های پیچیده و نامعین و هنجارها، ارزش ها و علاقه های متضاد یا دست کم گوناگون بدرستی برخورد کنند. شایستگی های اصلی مورد نیاز دانش آموختگان کشاورزی برای ورود به بازار کار به ترتیب عبارتند از: شایستگی های ارتباطی، تخصصی، حل مسأله، اخلاق حرفه ای در کشاورزی، اخلاقی، اداری و عمومی (اطهری و همکاران، ۱۳۹۰). تحقیق یعقوب زاده (۱۳۹۱)، نشان داد که شایستگی کارگروهی، پس از شایستگی های یادگیری در دوران زندگی و ارتباطات، سومین شایستگی مهم مورد نیاز دانش آموختگان کشاورزی برای ورود و نقش آفرینی مؤثر در شرکت های خصوصی ارایه خدمات مشاوره کشاورزی می باشد. توانایی کار با دیگران و مهارت های ارتباطی، از جمله مهارت هایی هستند که کارفرمایان از کارکنان آینده بیشتر انتظار دارند (اسپی، ۲۰۱۰)، و کاربرد کارگروهی و اهمیت مهارت های کارگروهی در طول دو دهه اخیر در تجارت به سرعت افزایش پیدا کرده اند (هنسن، ۲۰۰۶؛ تانیز، ۱۹۹۷). بررسی های چندی نشان می دهند که بیش از ۸۰ درصد موسسه ها به ویژه آنهایی که بیش از ۱۰۰ کارمند دارند، چندین نوع کارگروهی را در محل کار مورد استفاده قرار می دهند (گیبسن و همکاران، ۲۰۰۰؛ کوهن و بیلی، ۱۹۹۷). بسیاری از تجارت ها به کارگروهی وابسته اند و شمار زیادی از کارفرمایان از دانشجویان درباره ی تجربه و آموزه های آنها در کار در محیط های گروهی پرسش می کنند (بروکس و آمونز، ۲۰۰۳). بنابراین، بسیاری از دانشگاه ها بر کارگروهی به عنوان یکی از مهم ترین ویژگی های دانشجویان و دانش آموختگان در آیین نامه های آموزشی خود تأکید می کنند (زو و درویش، ۲۰۰۶). به گفته ی فورد و موریس (۲۰۰۳)، تکلیف های گروهی به طور فزاینده ای مورد توجه صاحب نظران و عمل گران

آموزش و پرورش قرار می گیرند. آنها با کمک منبع های مختلف، سودمندی های تکلیف های درسی گروهی را به این ترتیب نام بردند: تفکر سطح بالا (کوهن، ۱۹۹۴)، مدیریت ستیز و ارتباط بهتر (جانسون و جانسون، ۱۹۹۶)، درک عمیق تر (فال و همکاران، ۲۰۰۰)، و توسعه ی مهارت های قابل انتقال به محیط کار مانند کارگروهی، مدیریت زمان و مهارت های بین فردی (کندی و همکاران، ۱۹۹۴). نارسایی هایی که آنها از طریق منابع مختلف شناسایی کردند عبارتند از: افتادن مسئولیت ها به دوش یک تن (بروکا و راد، ۲۰۰۲)، درگیری بین اعضای گروه (چانگ، ۱۹۹۹؛ و موریس و هایس، ۱۹۹۷)، نارسایی های سازمانی و مدیریت زمان (موریس و هایس، ۱۹۹۷).

استفاده ی موفق از تکلیف های درسی گروهی و یا انفرادی، تا حد زیادی به نگرش های دانشجویان وابسته است. ارسکین و جانسون (۲۰۱۲)، درباره اهمیت بررسی دیدگاه دانشجویان باور دارند فعالیت هایی که با ترجیح دانشجویان هماهنگی و سازگاری دارند شانس خود را برای نتیجه های موفقیت آمیز بالا می برند، زیرا هنگامی که دانشجویان نگرش مطلوبی دارند، به طور عمیق تری درگیر می شوند و نتیجه های مثبت بیشتری را تجربه می کنند (فاریاس و همکاران، ۲۰۱۰). برخی محققان (مانند زوکو، ۲۰۰۹)، وجود یک رابطه ی قوی بین انگیزه و یا گرایش به یادگیری و یادگیری واقعی را تایید می کنند. اگر چه مدرسان ممکن است فرصت های یادگیری مختلفی را برای دانشجویان ایجاد کنند، اما در نهایت این دانشجویان است که درباره ی حضور و غیاب، آمادگی و مشارکت در فرصت های یادگیری تصمیم می گیرد (استمن و همکاران، ۲۰۱۱). به عبارت دیگر، پذیرش دانشجویان عاملی کلیدی برای اجرای موفق برنامه های جدید می باشد.

زو و درویش (۲۰۰۶)، تکلیف های درسی گروهی را در دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت ساخت و ساز مورد ارزیابی قرار دادند و دریافتند که توسعه ی مهارت های همکاری و ارتباطی و قرار گرفتن در معرض شمار زیادی از دیدگاه ها از مهم ترین سودمندی های انجام تکلیف های گروهی از دیدگاه دانشجویان به حساب می آیند. در حالی که ارزیابی ناعادلانه، دشوار بودن تنظیم زمان برای دیدار های گروهی و کیفیت پایین کار بعضی از اعضای از

بر عملکرد آموزشی و پژوهشی دانشجویان دختر و پسر را مورد ارزیابی قرار دادند و دریافتند که بین مهارت های کار گروهی دانشجویان دختر و پسر تفاوت معناداری وجود دارد، به طوری که این مهارت ها در دانشجویان پسر بیش از دانشجویان دختر است. هم چنین، هم بستگی ضعیفی بین مهارت های کار گروهی و عملکرد دانشجویان به دست آوردند. اطهری و همکاران (۱۳۹۰)، در تحقیق خود با عنوان تحلیل نگرش دانشجویان کشاورزی نسبت به یادگیری گروهی در دانشگاه رازی کرمانشاه به این نتیجه رسیدند که دانشجویان نگرش مثبتی نسبت به یادگیری گروهی دارند و متغیرهای توانایی کار گروهی، جنس و نوع نظام آموزشی (روزانه/شبانه) بر نگرش آنها نسبت به یادگیری گروهی تأثیر معناداری دارد. آنها دریافتند که با افزایش توانایی دانشجویان، نگرش آنها بهبود می یابد و دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر و دانشجویان شبانه نسبت به روزانه نگرش مثبت تری دارند.

با توجه به اهمیت نقش انجام تکلیف های گروهی در ارتقای مهارت های کار گروهی مورد نیاز ایفای شغل در آینده و این که امروزه شناخت چندان در رابطه با دیدگاه های دانشجویان درباره ی تکلیف های درسی گروهی وجود ندارد، هدف کلی این تحقیق، بررسی دیدگاه های دانشجویان کارشناسی کشاورزی نسبت به تکلیف های درسی گروهی بود. بر پایه پیشینه موضوع و هدف های تحقیق، نگاره ۱ که بیانگر رابطه بین متغیر وابسته تحقیق (نگرش نسبت به تکلیف های درسی گروهی) با متغیرهای مستقل تحقیق، شامل برداشت از چالش های تکلیف های درسی گروهی، نمره میانگین دوره و مهارت های کار گروهی ترسیم شد و در این تحقیق از لحاظ آماری مورد بررسی قرار گرفت.

مشکلات اصلی آنهاست. دانشجویان تشکیل گروه های سه یا چهار تنی از بین خودشان و ترکیبی از فعالیت های گروهی و فردی را ترجیح می دهند. نتیجه های ارزیابی راس و همکاران (۲۰۰۹)، نشان داد که دانشجویان دندان پزشکی که آموزش های خود را به صورت گروهی دریافت کرده بودند، دارای اطلاعات و دانش بیشتری نسبت به دیگر دانشجویان بودند. بیکن و همکاران (۱۹۹۹)، پس از بررسی عامل های مؤثر بر بهترین و بدترین آموزه های کار گروهی، نتیجه گرفتند که دانش آموزان از تجربه های خوب گروهی بیشتر از تجربه های بد می آموزند و این که آموزگاران باید دانش آموزان را در موقعیت های گروهی قرار دهند که بیشترین شانس موفقیت را داشته باشند. ماتئو و میلتر (۲۰۱۰)، در تحقیقی درباره ی آموزه های دانشجویان در انجام تکلیف های گروهی، متداول ترین چالش های پیش روی آنها و روش های مؤثر انجام تکلیف های در ساختار آموزش عالی را مورد بررسی قرار دادند و بیان کردند که انجام تکلیف های به صورت گروهی وسیله ای برای توسعه ی تفکر تحلیلی، ارتقای مهارت ها، فعالیت گروهی اثربخش، یادگیری باز خوردی و به کارگیری دانش و مهارت در آینده است. هم چنین با انجام فعالیت های گروهی دانشجویان در می یابند که رایج ترین فعالیت در قالب گروه کمتر تهدید آمیز است و در نتیجه انگیزه ی بیشتری، نسبت به هنگامی که به صورت فردی کار می کردند، پیدا می کنند. بروکس و آمونز (۲۰۰۳)، بیان کردند که دشواری افتادن مسئولیت ها بر دوش یکی از اعضای گروه در کارهای گروهی، هنگامی رخ می دهد که یک یا چندین تن از اعضای گروه سهم خود را از کار در پروژه انجام نمی دهند. آرامون و همکاران (۱۳۸۸)، تأثیر مهارت های کار گروهی

نگاره ۱- نقش متغیرهای تحقیق بر نگرش دانشجویان کشاورزی نسبت به تکلیف های درسی گروهی

روش‌شناسی

شد، و داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSSWIN19 تجزیه و تحلیل شدند. ماهیت داده‌های طیف لیکرت، رتبه‌ای است (کراسول، ۲۰۰۸)، اما با توجه به این که خطای فاصله‌ای در نظر گرفتن طیف لیکرت، به ویژه در موردهایی که گزینه‌های طیف بیشتر باشند، بسیار کم است (بایندر، ۱۹۸۴؛ زومبو و زیمرمن، ۱۹۹۳)، داده‌های به دست آمده از طیف لیکرت پنج قسمتی در این تحقیق، فاصله‌ای در نظر گرفته شدند. لازم به توضیح است که فاصله‌ای لحاظ نمودن داده‌های طیف لیکرت تنها برای مجموع گویه‌های هر متغیر امکان پذیر است، و داده‌های به دست آمده از هر کدام از گویه‌ها به تنهایی را باید رتبه‌ای در نظر گرفت (میلر و وولف، ۲۰۰۸). برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از میانگین، انحراف معیار، ضریب تغییرات (نسبت انحراف معیار به میانگین) ضریب هم بستگی پیرسون، رگرسیون چندگانه و آزمون t استفاده شد.

یافته‌ها

از ۲۹۷ پرسشنامه‌ی توزیع شده در میان پاسخگویان، در کل ۲۹۱ تن از دانشجویان پرسشنامه‌ها را تکمیل کرده و بازگرداندند، که ۱۷۲ تن (۵۹/۱ درصد)، آنها زن و ۱۱۹ تن (۴۰/۹ درصد) مرد بودند. از ۲۸۹ تنی که محل سکونت خود را مشخص کردند، ۲۱۲ تن (۷۳/۳ درصد)، از افراد نمونه ساکن شهر، و ۷۷ تن (۲۶/۷ درصد) ساکن روستا بودند. هم چنین از بین ۲۸۷ تنی که شغل پدر خود را مشخص کردند، بیشینه یعنی ۱۹۷ تن (۶۸/۶ درصد)، شغل پدر خود را غیر مرتبط با کشاورزی، ۳۸ تن (۱۳/۲ درصد)، مرتبط با کشاورزی و ۵۲ تن (۱۸/۲ درصد) شغل پدر خود را کشاورزی بیان کردند. حدود نیمی از پاسخگویان (۵۲/۹ درصد)، بین یک تا چهار تکلیف، ۶۴ تن (۲۱/۹ درصد) بین پنج تا هشت تکلیف، ۲۵ تن (۸/۶ درصد) بین نه تا ۱۲ تکلیف، و ۴۶ تن (۱۵/۸ درصد)، بیش از ۱۲ تکلیف از تکلیف‌های خود را به صورت گروهی انجام داده بودند، و تنها دو تن (۰/۸ درصد)، شمار تکلیف‌های درسی انجام داده تاکنون را به یاد نداشته و آن را مشخص نکردند. نگرش دانشجویان نسبت به انجام تکلیف‌های درسی گروهی به نسبت مساعد بود (میانگین رتبه‌ای حدود ۴=در حد خوب). نتیجه‌ی به دست آمده از آزمون هم بستگی پیرسون نشان داد که بین متغیر نگرش نسبت به تکلیف‌های درسی گروهی با متغیرهای مهارت‌های کار گروهی و برداشت دانشجویان از

این تحقیق از نوع کاربردی و غیرآزمایشی می‌باشد و برای گردآوری داده‌های مورد نیاز آن از فن پیمایش استفاده شد. هدف این تحقیق، تعیین نگرش دانشجویان مقطع کارشناسی کشاورزی دانشگاه شیراز در رابطه با تکلیف‌های درسی گروهی، و شناسایی تعیین‌کننده‌های آن بود. جامعه آماری تحقیق شامل ۱۲۳۵ تن دانشجوی در سال‌های دوم، سوم و چهارم مقطع کارشناسی در گرایش‌های گیاه پزشکی، ترویج و آموزش کشاورزی، صنایع غذایی، علوم دامی، اقتصاد کشاورزی، ماشین‌های کشاورزی، علوم باغبانی، آبیاری، خاکشناسی، زراعت و اصلاح نباتات و مدیریت مناطق بیابانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز، بود. به دلیل این که بسیاری از دانشجویان سال اول، هیچ تکلیف گروهی انجام نداده بودند، در این تحقیق مورد نظر نبودند. حجم نمونه نیز بنا بر جدول مورگان ۲۹۷ تن برآورد شد. نمونه‌ها با روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی شده با انتساب متناسب، به صورت تصادفی انتخاب شدند. برای این منظور، هرگرایش تحصیلی به عنوان یک طبقه در نظر گرفته شد. ابزار گردآوری داده‌ها در این تحقیق پرسشنامه بود که روایی شکلی آن توسط اعضای هیات علمی بخش ترویج و آموزش کشاورزی تأیید شد، و پایایی آن با انجام آزمون راهنما در دانشجویان کارشناسی دانشکده‌ی مدیریت دانشگاه شیراز تعیین شد. ضریب آلفا کرونباخ برای متغیرهای ابزار سنجش، بین ۰/۶۳ تا ۰/۷۳ به دست آمد. آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۶۰ قابل قبول است (هیر و همکاران، ۲۰۰۶؛ نونالی و برنشتین، ۱۹۹۴). پرسشنامه شامل سه بخش بود. در بخش اول ویژگی‌های فردی پاسخگویان بررسی شد. در بخش دوم، نگرش دانشجویان نسبت به تکلیف‌های درسی گروهی، مهارت‌های کارگروهی ایشان و دیدگاه آنها درباره چالش‌های تکلیف‌های درسی گروهی با استفاده از طیف لیکرت پنج قسمتی سنجیده شد. برای توسعه‌گویه‌های سنجش این متغیرها از پژوهش‌های پیشین (برای مثال، ماتيو و میلتر، ۲۰۱۰؛ وستلی و همکاران، ۲۰۱۰؛ و بیکن و همکاران، ۱۹۹۹)، استفاده گردید. در بخش آخر، نظرها و پیشنهادهاى دانشجویان برای ارتقای تکلیف‌های درسی گروهی، با پرسش‌های بسته و باز مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. از شمار ۲۹۷ پرسشنامه‌ی توزیع شده در میان نمونه مورد بررسی، ۲۹۱ پرسشنامه برگشت داده

چالش های تکلیف های درسی گروهی، و هم چنین بین متغیر نمره میانگین با متغیر مهارت های کار گروهی هم بستگی معناداری (در سطح $P=0/01$) وجود داشت. به این صورت که چالش ها، رابطه ی منفی و معنی دار وجود داشت (جدول ۱).

جدول ۱- میانگین، انحراف معیار و ضریب هم بستگی پیرسون بین متغیرهای تحقیق

متغیر	میانگین رتبه ای (انحراف معیار)	۱	۲	۳	۴	۵
نگرش نسبت به تکلیف های درسی گروهی	۳/۵۵ (۰/۵۸)	۱				
مهارت های کار گروهی	۳/۸۳ (۰/۵۲)	۰/۳۸*	۱			
برداشت از چالش های تکلیف های گروهی	۲/۸۸ (۰/۶۷)	-۰/۴۸*	-۰/۳۹	۱		
نمره میانگین دوره	۱۵/۴۵ (۱/۳۹)	۰/۰۰	۰/۲۳*	-۰/۰۶	۱	
سن	۲۱/۳۶ (۱/۲۴)	-۰/۱۵	۰/۰۰	۰/۶۰	-۰/۱۳	۱

* معنی داری در سطح $0/01$ مقیاس: ۱=بسیار مخالفم ۲=مخالفم ۳=نظری ندارم ۴=موافقم ۵=بسیار موافقم

انجام آزمون t نشان دادند که اختلاف معناداری بین دو گروه زن و مرد از نظر مهارت های کار گروهی وجود دارد (در سطح $P=0/01$)، به گونه ای که میانگین مهارت زنان بیشتر از مردان بود. ضمن این که اختلاف معناداری بین این دو گروه به لحاظ نگرش و برداشت آنها نسبت به چالش های تکلیف های درسی گروهی وجود نداشت (جدول ۲).

جدول ۲- تأثیر جنس بر نگرش، مهارت و برداشت از چالش های تکلیف های درسی گروهی در دانشجویان کشاورزی شیراز

متغیر	جنس	میانگین	انحراف معیار	t	Sig.
نگرش نسبت به تکلیف های درسی گروهی	زن	۳۲/۱۷	۵/۳۸	۰/۹۱	۰/۳۶
	مرد	۳۱/۶۰	۵/۰۱		
مهارت های کار گروهی	زن	۵۱/۳۸	۶/۲۱	۴/۸۲*	۰/۰۰
	مرد	۴۷/۴۶	۷/۲۰		
برداشت از چالش های تکلیف های گروهی	زن	۳۱/۵۰	۷/۶۹	-۰/۴۴	۰/۶۶
	مرد	۳۱/۸۹	۷/۱۵		

* معنی داری در سطح $P=0/01$

به منظور برآورد تأثیر متغیرهای مستقل بر نگرش دانشجویان نسبت به انجام تکلیف های گروهی، از رگرسیون چندگانه به روش مرحله ای استفاده شد. همان گونه که در جدول ۳ دیده می شود، سه متغیر برداشت از چالش های تکلیف های درسی گروهی، مهارت های کار گروهی و نمره میانگین دوره به ترتیب وارد معادله ی رگرسیون شدند. با توجه به مقدار R^2 این متغیرها در مجموع می توانند ۳۹ درصد تغییرات را در میزان نگرش دانشجویان نسبت به تکلیف های درسی گروهی پیش بینی کنند. با توجه به مدل رگرسیون چندگانه، با معادله ی زیر می توان نگرش دانشجویان نسبت به تکلیف های درسی گروهی را برآورد کرد:

$$Y = 3.92 - 0.43 X_1 + 0.45 X_2 - 0.05 X_3$$

Y = نگرش دانشجویان نسبت به تکلیف های درسی گروهی

X_1 = برداشت از چالش های تکلیف های گروهی

X_2 = مهارت های کار گروهی

X_3 = نمره میانگین دوره

جدول ۳- خلاصه رگرسیون چندگانه تأثیر متغیرهای مستقل بر نگرش دانشجویان کشاورزی نسبت به تکلیف های درسی گروهی

متغیر	B	β	T	Sig
عرض از مبدا	۳/۹۲	-	۷/۸۲	۰/۰۰۰
برداشت از چالش های تکلیف های درسی گروهی	-۰/۴۳	-۰/۴۷	-۷/۵۰	۰/۰۰۰
مهارت های کار گروهی	۰/۴۵	۰/۳۹	۶/۱۸	۰/۰۰۰
نمره میانگین دوره	-۰/۰۵	-۰/۱۲	-۱/۹۹	۰/۰۴
F = 34/34 Sig. F = 0/0001 R = 0/63 R ² = 0/39 R ² Adj = 0/38				

اعضای گروه به استاد همراه با گزارش نهایی (۲۸/۸ درصد)، را به عنوان راه هایی برای انجام مؤثرتر تکلیف های گروهی پیشنهاد کردند. بیشتر دانشجویان ترجیح می دادند اعضای گروه خود را خودشان انتخاب کنند (۶۶/۱ درصد) و دیگر دانشجویان، انتخاب اعضاء توسط استاد (۱۹/۵ درصد) و به صورت تصادفی (۱۲/۷ درصد)، را مناسب تر می دانند. هم چنین علاقه ی بیشتری نسبت به تشکیل گروه از ترکیب جنسی زن و مرد (۵۹/۹ درصد)، نسبت به حالتی که گروه ها تنها از زنان یا مردان ایجاد شود (۱۹/۹ درصد)، وجود داشت. این در حالی است که عده ی کمتری نیز ترکیب جنسی گروه را بر عملکرد آن بی تأثیر می دانستند (۱۸/۸ درصد).

بنا بر یافته ها و برپایه فراوانی پاسخ دانشجویان که در جدول ۴ آمده، مهارت هایی که ضمن انجام تکلیف های به صورت گروهی کسب می شوند، به ترتیب عبارتند از مسئولیت پذیری (۵۸/۲ درصد)، احترام گذاشتن به نظر دیگران (۴۰/۴ درصد)، تلاش برای رسیدن به هدف های گروهی (۳۶/۶ درصد) و آموختن همکاری با دیگران (۳۳/۶ درصد). هم چنین نمونه ی مورد بررسی، آرایه ی گزارش به مدرس در ارتباط با پیشرفت کار در چند مرحله (۴۶/۹ درصد)، فراهم کردن تمرین های گروهی برای انسجام بیشتر گروه (۴۲/۱ درصد)، تأثیرگذاری ارزیابی هم گروهی بر نمره ی نهایی (۳۶ درصد) و تحویل ثبت زمان های دیدار

جدول ۴- دیدگاه پاسخگویان در رابطه با مهارت های آموخته شده از انجام تکلیف های گروهی و راهکارهای ارتقای آن (N=۲۹۱)

رتبه	درصد	فراوانی	متغیر
مهارت های آموخته شده از انجام تکلیف های درسی گروهی			
۱	۵۸/۲	۱۷۰	مسئولیت پذیری
۲	۴۰/۴	۱۱۸	احترام گذاشتن به نظر دیگران
۳	۳۶/۶	۱۰۷	تلاش برای رسیدن به هدف های تیم
۴	۳۳/۶	۹۸	آموختن همکاری با دیگر افراد
پیشنهاد های دانشجویان برای انجام تکلیف های درسی مؤثرتر			
۱	۴۶/۹	۱۳۷	آرایه ی گزارش به استاد در ارتباط با پیشرفت کار در چند مرحله
۲	۴۲/۱	۱۲۳	فراهم کردن تمرین های گروهی برای انسجام بیشتر گروه
۳	۳۶	۱۰۵	تأثیرگذاری ارزیابی هم گروهی بر نمره ی نهایی
۴	۲۸/۸	۸۴	تحویل ثبت زمان های دیدار اعضای تیم به استاد همراه با گزارش نهایی

ادامه جدول ۴

شیوه‌ی مناسب انتخاب اعضای گروه برای انجام تکلیف‌های درسی گروهی			
۱	۶۶/۱	۱۹۳	انتخاب توسط دانشجو
۲	۱۹/۵	۵۷	انتخاب توسط استاد
۳	۱۲/۷	۳۷	تصادفی (قرعه‌کشی)
ترکیب جنسی مناسب برای انجام تکلیف‌های درسی گروهی			
۱	۵۹/۹	۱۷۵	تشکیل گروه از هر دو جنس، زن و مرد
۲	۱۹/۹	۵۸	همه‌ی اعضا مرد یا همه‌ی اعضا زن
۳	۱۸/۸	۵۵	تأثیرگذار نبودن ترکیب جنسی روی عملکرد تیم

انجام داده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری

بنابر یافته‌های این پژوهش، دانشجویان دختر مهارت‌های گروهی بیشتری نسبت به پسران دارند، که این یافته، نتیجه‌ی مطالعه‌ی آرامون و همکاران (۱۳۸۸)، مبنی بر بیشتر بودن مهارت پسران نسبت به دختران را تأیید نمی‌کند. وینتر و همکاران (۲۰۰۱)، اذعان می‌دارند که مردان در بحث‌های گروهی در گروه‌های مختلط بیشتر از زنان مشارکت می‌کنند اما در گروه‌های تک جنسی این طور نیست (سپ و همکاران، ۱۹۹۶). بنابراین، این تفاوت یافته‌ها می‌تواند به دلیل ترکیب‌های گروهی مختلف در گروه‌های مورد بررسی باشد. برخی تحقیقات دیگر نیز نشان می‌دهند که زنان بیشتر از مردان موقعیت‌های گروهی را با استانداردهای بالا مدیریت می‌کنند (وینتر و همکاران، ۲۰۰۱ به نقل از اگلی و همکاران، ۱۹۹۲). نگرش نسبت به تکلیف‌های درسی گروهی و برداشت از چالش‌های تکلیف‌های گروهی در دو گروه دانشجویان دختر و پسر تفاوت معناداری نداشت. این یافته با نتیجه‌ی مطالعه‌ی اطهری و همکاران (۱۳۹۰)، در زمینه‌ی نگرش مثبت تر دانشجویان دختر نسبت به پسران در ارتباط با یادگیری گروهی هم خوانی ندارد.

یافته‌های تحقیق نشان داد که نگرش دانشجویان نسبت به تکلیف‌های گروهی به نسبت مناسب است، ولی با حالت مطلوب فاصله دارد. از آنجایی که مهارت‌های کار گروهی ارتباط مثبت و معنی داری با نگرش دانشجویان دارد، می‌توان با ارتقای مهارت‌های کار گروهی مانند توانایی سازماندهی و بیان شفاف دیدگاه‌ها، توانایی شنیدن نظرهای مخالف، یادداشت برداری و گزارش نویسی، اعتماد به احساس، دیدگاه‌ها و تجربه‌ی دیگران و سرزنش نکردن هم گروهی‌ها به دلیل لغزش‌های کوچک، در میان دانشجویان،

بر پایه‌ی نتیجه‌ها، دانشجویان نگرش نسبی مساعدی نسبت به تکلیف‌های گروهی داشتند که این نتیجه با یافته‌های اطهری و همکاران (۱۳۹۰)، در رابطه با نگرش مثبت دانشجویان نسبت به یادگیری گروهی هم خوانی دارد. بدیهی است که این نگرش نسبی مساعد می‌تواند به دلیل سودمندی‌های انجام تکلیف‌های گروهی مانند تقویت مهارت‌های گروهی، صرفه جویی در زمان، دستیابی به نتیجه‌های بهتر، انجام بهتر و باکیفیت تر تکلیف‌های باشد. نداشتن نگرش مساعد کامل نیز می‌تواند به علت چالش‌های کار گروهی و پایین بودن برخی مهارت‌های انجام تکلیف‌های گروهی در میان پاسخگویان، مانند توانایی‌های هماهنگی و سازگاری سبک یادگیری با دیگر اعضا، یادداشت برداری و گزارش نویسی، اعتماد به احساس، دیدگاه‌ها و تجربه‌ی دیگران و چشم‌پوشی از سرزنش هم گروهی‌ها به خاطر لغزش‌های کوچکشان باشد. همان گونه که نتیجه‌های تحقیق نیز نشان داد که دانشجویان به نسبت دارای مهارت‌های کار گروهی بودند، و ارتباط مثبت و معناداری بین نگرش و مهارت دانشجویان، و ارتباط منفی و معناداری بین نگرش و برداشت آنها از چالش‌ها وجود داشت. در واقع افزایش مهارت‌ها، مدیریت بهتر چالش‌ها و در پی آن نگرش مثبت را به دنبال خواهند داشت. از سویی وجود این چالش‌ها و مهارت پایین دانشجویان ممکن است در اثر نداشتن آموزش مهارت‌های کار گروهی و شمار کم تکلیف‌های گروهی ارائه شده از سوی مدرسان به دانشجویان باشد، زیرا نتیجه‌ی این پژوهش نشان داد که بیش از نیمی از دانشجویان، کمترین شمار تکلیف‌های درسی گروهی (بین یک تا چهار تکلیف‌های) را در طی تحصیل خود

ارزیابی هم‌گروهی‌ها بر نمره‌ی نهایی، چالش‌های کار گروهی در میان دانشجویان را کاهش داد و با این روش، نگرش‌های ایشان نسبت به تکلیف‌های درسی گروهی را بهبود بخشید.

معرفی تجربه‌های موفق و برتر اجرای تکلیف‌های گروهی در سطح دانشکده و دانشگاه‌ها می‌تواند به انتقال تجربه‌ها میان مدرسان و بهبود مهارت‌های اجرای فعالیت‌های گروهی توسط آموزشگران منجر شود.

این تحقیق تنها در سطح دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز انجام شد، و لذا در تعمیم یافته‌های آن باید احتیاط کرد. تحقیقات گسترده با در نظر گرفتن شمار بیشتری از دانشکده‌های کشاورزی امکان به دست آوردن یافته‌های قابل تعمیم تری را فراهم می‌سازد.

پیشنهاد می‌شود در تحقیقات پس از این، دیدگاه مدرسان و دستیاران ایشان (دانشجویان تحصیلات تکمیلی و یا کارشناسان آزمایشگاهی) در ارتباط با گرایش آنها نسبت به تکلیف‌های گروهی دانشجویان و نظر ایشان درباره چالش‌های این‌گونه تکلیف‌های نیز مورد ارزیابی قرار گیرد.

نگرش‌های ایشان برای تکلیف‌های گروهی و در پی آن انجام فعالیت‌های گروهی را بهبود داد.

اگرچه دانشجویان نگرش نسبی مساعدی نسبت به تکلیف‌های درسی گروهی داشتند، در حدود نیمی از پاسخگویان (۵۲/۷ درصد) در طی دوران تحصیل خود در دانشگاه، تنها یک تا چهار تکلیف درسی گروهی انجام داده بودند.

این یافته‌ها نشان می‌دهد که استفاده از تکلیف‌های گروهی توسط مدرسان چندان رایج نیست، و دلایل این موضوع می‌بایست در تحقیقات آتی مورد بررسی قرار گیرد. بنابراین تحقیقات بعدی می‌توانند گرایش مدرسان و دستیاران آن‌ها (دانشجویان تحصیلات تکمیلی و یا کارشناسان آزمایشگاهی) نسبت به شیوه گروهی انجام تکلیف‌های توسط دانشجویان و چالش‌های آن را از دیدگاه ایشان بررسی کنند.

با توجه به ارتباط منفی و معنی‌دار بین برداشت از چالش‌های تکلیف‌های گروهی و نگرش دانشجویان، پیشنهاد می‌شود با آموزش روش‌های مناسب کار گروهی و نظارت و حمایت اصولی مدرسان از چگونگی انجام تکلیف‌های گروهی با دریافت گزارش پیشرفت کار از دانشجویان و توجه به نظر آنها در رابطه با چگونگی انتخاب اعضا و میزان تأثیرگذاری

منبع‌ها

آرامون، ه.، صادقی آرنای، ز.، و سعید اردکانی، س. (۱۳۸۸). تأثیر مهارت‌های کار گروهی بر عملکرد آموزشی و پژوهشی دانشجویان به تفکیک جنسیت. مجله علمی-پژوهشی تحقیقات زنان، سال سوم، شماره ۱، ص ۷۳-۵۹.

اطهری، ز.، زرافشانی، ک.، میرک زاده، ع.، و سلیمانی، ع. (۱۳۹۰). تحلیل نگرش دانشجویان کشاورزی نسبت به یادگیری گروهی در دانشگاه رازی کرمانشاه. مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، دوره ۲-۴۲، شماره ۱، چهارم، ص ۶۹۳-۷۰۴.

یعقوب زاده، م. (۱۳۹۱). شایستگی‌های مورد نیاز دانش‌آموختگان کشاورزی برای ورود و نقش آفرینی مؤثر در شرکت‌های فنی مهندسی و خدمات مشاوره‌ای کشاورزی از دیدگاه اعضا این شرکت‌ها در استان خراسان رضوی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد در رشته ترویج و آموزش کشاورزی. دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز.

Bacon, D. R., Stewart, K. A., & Silver, W. S. (1999). Lessons from the Best and Worst Student Team Experiences: How a Teacher can make the Difference. *Journal of Management Education*, 23(5), 467-488.

Binder, A. (1984). Restrictions on statistics imposed by method of measurement: Some reality, some myth. *Journal of Criminal Justice*, 12(5), 467-481.

Brokaw, A. J. & Rudd, D. V. (2002). Strategies for team selection for group projects in marketing. In *Great Ideas for Teaching Marketing*.

Brooks, C. H., & Ammons, J. L. (2003). Free riding in group projects and the effects of timing, frequen-

cy, and specificity of criteria in peer assessments. *Journal of Education for Business*, 78(5), 268-272.

Candy, P. C., Crebert, G., & O'Leary, J. (1994). *Developing lifelong learners through undergraduate education*. Canberra: Australian Government Publishing Service.

Cohen, E. (1994). *Collaborative learning: higher education, interdependence, and the authority of knowledge*. Baltimore: John Hopkins University Press.

Cohen, S. G., & Bailey, D. E. (1997). What makes team work: Group effectiveness research from the shop floor to the executive suite. *Journal of Management*, 23, 239-290.

Creswell, J. W. (2008). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (3rd ed.). Upper Saddle River, N.J: Preason/Merrill Prentice Hall.

Eastman, J. K., Iyer, R., & Eastman, K. L. (2011). Business students' perceptions, attitudes, and satisfaction with interactive technology: An exploratory study. *Journal of Education for Business*, 86, 36-43.

Erskine, L., & Johnson, D. S. (2012). Effective learning approaches for sustainability: A student perspective. *Journal of Education for Business*, 87(4), 198-205.

Espey, M. (2010). Valuing teams: What influences student attitude? *NACTA Journal*, 31-40.

Fall, R., Webb, N., & Chudowski, N. (2000). Group discussion and large-scale language arts assessment: Effects on students' comprehension. *American Educational Research Journal*, 37, 911-9451.

Farias, G. Farias, C. M., & Fairfiled, K. D. (2010). Teacher as judge or partner: The dilemma of grades versus learning. *Journal of Education for Business*, 85, 336-342.

Ford, M., & Morice, J. (2003). How fair are group assignments? A survey of students and faculty and a modest proposal. *Journal of Information Technology Education*, 2, 367-378.

Gibson, C. B., Randel, A. E., & Earley, C. P. (2000). Understanding group efficacy: An empirical test of multiple assessment methods. *Group & Organizational Management*, 25(1), 67-97.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis: A global perspective*, 6th ed. London: Pearson Education.

Hansen, R. (2006). Benefits and problems with student teams: suggestions for improving team projects. *Journal of Education for Business*, 82(1), 11-19.

Johnson, D., & Johnson, R. (1996). Conflict resolution and peer mediation programs in elementary and secondary schools: A review of the research. *Review of Educational Research*, 66, 459-506.

Matveev, A. V., & Richard G. Milter, R. G. (2010). An implementation of active learning: assessing the effectiveness of the team infomercial assignment. *Innovations in Education and Teaching International*, 47(2), 201-213.

Miller, L. E., & Wolf, K. (2008). *Measuring in the affective domain*. Professional Development Workshop, March 14, 2008. Costa Rica: Association for International Agricultural and Extension Education.

Morris, R., & Hayes, C. (1997). Small group work: Are group assignments a legitimate form of assessment? In Pospisal, L. Willcoxson, L. (Eds), *Learning Through Teaching*, 229-233. Proceedings of the 6th Annual Teaching Learning Forum, Murdoch University, February 1997. Perth: Murdoch University.

Nunally, J., & Bernstein, I. (1994). *Psychometric theory*, 3rd ed. New York: McGraw-Hill.

Ross, M.K., Turner, S., & Ibbetson, R.J. (2009). The impact of teamworking on the knowledge and attitudes of final year dental students. *British Dental Journal*, 206(3), 163-167.

Taninecz, G. (1997). Best practices and performances. *Industry Week*, 246, 28-43.

Westli, K. H., Johnsen, H. B., Eid, J., Rasten, I., & Brattebø, G. (2010). Teamwork skills, shared mental models, and performance in simulated trauma teams: an independent group design. *Scandinavian Journal of Trauma, Resuscitation and Emergency Medicine*, 18(47), 2-8.

Winter, K. J., Neal, C. J., & Waner, K. K. (2001). How male, female, and mixed-gender groups regard interaction and leadership differences in the business communication course. *Business Communication Quarterly*, 64(43), 43-58.

Zocco, D. (2009). Risk theory and student course selection. *Research in Higher Education*, 3, 1-29.

Zou, X. W. P., & Darvish, H. (2006). Group assignments and teamwork skills development in postgraduate construction management studies. *Architectural Engineering and Design Management*, 2(3), 203-215.

Zumbo, B., & Zimmerman, D. (1993). Is the selection of statistical methods governed by level of measurement? *Canadian Psychology*, 34(4), 390-399.

Perceptions of Undergraduate Agricultural Students at Shiraz University towards Group Assignments

N. Zamani¹ , S. Ebrahimi² , F. Bahrami³

1- Associate Professor, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Shiraz University, Iran.

2- M.Sc. Graduate, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Shiraz University, Iran.

3- B.Sc. Graduate, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Shiraz University, Iran.

Abstract

Lack of group work competencies is one of the main obstacles to sustainable employment of agricultural graduates. One of the methods for developing group work competencies among students, is group assignment. The main purpose of this research was to assess the attitudes of undergraduate agricultural students towards group assignments, and to investigate their attitude determinants. Data needed for this non-experimental research was collected using survey technique and a questionnaire. Sample size was determined using Morgan's table (297 persons), and subjects were selected through random sampling method. Descriptive statistical analysis along with Pearson correlation coefficient, regression and t-test were used to analyze data. Findings indicated that respondents had fairly positive attitudes towards group assignments. The perceptions of group assignments, group work skills and grade point average could explain 39 percent of variance in attitudes towards group assignments.

Index Terms: Undergraduate agricultural student, group work skills, group assignment, agricultural higher education

Corresponding Author: N. Zamani

Email: zamanin58@yahoo.com

Received: 30/10/2014 ; **Accepted:** 26/5/2015